

Elisabeth Selmers tale ved Nordisk Kvindesagsmøde

Taler

Elisabeth Selmer
Kvindesagsforkæmper

Dato

14. juli 1888

Sted

København

Ærede Forsamling!

Naar det tidligere fra dette Sted er blevet sagt, at Kvindesagen var langt tilbage her i Landet, viser dette sig ogsaa tydelig, naar man ser hen til den danske Kvindes ringe Deltagelse i Afholdsbevægelsen. I de Lande og da særlig Amerika, hvor Kvindesagen er videst fremskreden, har Kvinden udrettet overordentlig meget for Afholdssagen; ud af den ringe, æventyrlige Begyndelse med de amerikanske Kvinders Korstog til Værtshusene 1874 er der fremvoxet en stor, mægtig Kvindeafholdsforening over hele Verden. Naar til disse store Resultater af de amerikanske Kvinders Arbejde kommer, at Afholdsbevægelsen, der gaar ud paa at hæmme og afskaffe Drikkeriet og Drukkenskaben, tillige aarlig redder mange ulykkelige, der ellers vilde være redningsløst fortabte baade for Familie og Samfund, maa det ogsaa om denne ædle Sag kunne siges, at det er en Kærlighedsgærning, og paa dette Omraade er vel Kvinden som Regel et Hestehoved forud for Manden.

Som den forrige ærede Taler udtalte, er der meget at sige om Afholdsbevægelsen. Jeg vil kun forsøge paa at pege paa Kvindens Betydning for Afholdssagen og Afholdssagens Betydning for Kvinden.

Først maa hun støtte den ved sit Exempel. Frk. *Rathou* anførte, at i Sverig havde Drikkeskikken i de senere Aar været i Tiltagende blandt Kvinderne. Det samme gælder desværre for Danmarks Vedkommende. Naar Damer i min Barndom og grønne Ungdom kom sammen, nøjedes de som oftest med Te, Kaffe, Chokolade og lignende, nu stilles der ufravigelig "en halv Bajer" ved hver Dames Kuvert, og Kvinderne bidrage lige saa fuldt som Manden til at vedligeholde den ulyksalige Drikkeskik eller rettere sagt Uskik. Den unge Kvinde frister ofte ved sit Exempel eller ved en ligefrem Tilskyndelse den unge Mand til at nyde de

berusende Drikke, hvoraf nogle taale store Mængder, andre derimod kun meget lidt, uden at hun betænker de sørgelige Følger, som en saa farlig Nydelse kan drage efter sig. Mon ikke nogen af de tilstedeværende Kvinder kunde føle Lyst til at virke ved sit Exempel?

Naar Kvinden er Moder, hvor vigtigt er det da ikke for Børnene væsentlig Sønnerne at se, at der kan trives Glæde og gode Forhold i Hjemmet, uden at de berusende Drikke nødvendigvis skulle til for at virke løftende ved enhver festlig Lejlighed, saaledes som det desværre oftest er Tilfældet her hjemme. Vi har et gammelt Ord, der siger, at Ungdom og Visdom følges ikke ad, og saa vil endda fornuftige Forældre tro, at deres unge Sønner, der er vant til at se Drikkeriet sat til Højbords i deres eget Hjem, vil være i Stand til at modstaa de Fristelser, som daarlige Kammerater vil bringe dem i ved den samme ulyksalige Drikkeskik.

Og hvis Kvinden er saa ulykkelig at være gift med en mere eller mindre forfalden Mand, er der da noget andet og bedre for hende at gøre end at forsøge at faa ham til at slutte sig til et afholdende Selskab? og gør han selv dette, da uden Betænkning følge ham. Vi, der er Medlemmer af Afholdsforeningen, se desværre ofte sørgelige Exempler paa, hvorledes Hustruen, der med Glæde ser Manden slutte sig til os, fordi det kniber, men selv holder sig tilbage, senere hen, naar hun mener, nu er Manden reddet fra den fordærvelige Last, faar ham til at forlade den Forening, hvortil han har sluttet sig, for i de 99 af 100 Tilfælde at falde tilbage, og han er da meget sværere at redde end før, hyppig er det ikke længere muligt.

Endelig vil Kvinden, hvis hun ellers har Evner dertil, kunne agitere for Afholdssagens Udbredelse saa godt som nogen Mand. Det er netop paa et tidligere Tidspunkt i denne Forsamling blevet fremhævet, at Kvinden ofte bedre kan overbevise og overtale end Manden. Nuvel, saa vil de Kvinder, der har Gaver dertil, og som intet andet og nærmere forsømmer derved, i Afholdssagens Fremme finde en stor og ædel Opgave at øve deres Kræfter paa. Vi har jo iblandt os et Exempel herpaa i den forrige Taler, som berejser visse Dele af Sverig paa Good Templar-Ordenens Vegne som Udsending og Foredragsholder for denne.

Jeg haaber nu kortelig, som det her maatte ske, at have belyst Kvindens Betydning for Afholdssagen; jeg vil nu tillige fremhæve, at Afholdssagen ogsaa har Betydning for Kvinden.

Ligesom Manden er Kvinden nemlig bedst tjent med at være afholdende. Denne Paastand er ikke et Paafund af Afholdssagens Venner, men Resultatet af mange dygtige Videnskabsmænds væsentlig engelske Lægers Erfaringer, og hvor naturligt er det ikke, naar man ved, at Alkohol aldrig gaar over i det menneskelige Legeme som en Bestanddel af dette, men altid vedbliver at være en fremmed Tilvæxt, som, naar det ikke hurtig udskilles, volder Vanskeligheder og Ulykker. Og utvivlsomt vilde det være en Fordel, om enhver diegivende Moder vilde være totalafholdende, baade for hende selv men især for hendes Barn, der ulykkeligvis let med den Næring, Moderen selv giver det, indsuger en Tilbøjelighed for Brugen af stærke Drikke, som Erfaringen har vist er vanskelig, undertiden umulig at overvinde.

Tillige er det jo netop i denne Forsamling paa sin Plads at fremhæve, hvorledes Afholdsforeningerne stiller Manden og Kvinden fuldstændig ens, og hvorledes Kvinderne ved at arbejde i Good Templar-Logerne sættes ind i Forretninger og Forretningsgang, som hun ellers ikke let vil kunne faa Lejlighed til; men dette er saa udførlig blevet fremdraget af Frk. Rathou, saa jeg ved at komme ind derpaa, som jeg havde tænkt mig, vilde gøre mig skyldig i en Gentagelse.

Nu vil jeg kun til Slutning indtrængende anmode enhver Kvinde i denne Forsamling om ikke at lade det, der er talt i denne Sag, gaa ind ad det ene Øre og ud ad det andet, men nøje betænke, om det ikke var værd at bringe dette lille personlige Offer at virke ved et totalafholdende Exempel. At der er en Nødstilstand med Hensyn til Drikkeri i vort Land, kan saare let alle blive enige om, gid da ingen vil holde sig tilbage i den Tanke, at hun alene intet kan udrette. Vi er alle Medlemmer af det Samfund, der trænger til at reformeres, nuvel, lad os enhver i sin Kreds vise Vej til at udføre en bedre Tingenes Orden. Skulde det ikke være en værdig Opgave for den fremadskridende Kvinde.

Kilde

"Hvad vi vil" nr. 8, 1888, s. 60-61, Kvinfos kvindearkiv

Kildetype

Dokumentation i avis, magasin e.l.

Tags

Foredrag, Kvindebevægelsen

Relateret

Emilie Rathous tale ved Nordisk Kvindesagsmøde
14. juli 1888

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/elisabeth-selmers-tale-ved-nordisk-kvindesagsmoede>